

GUVERNUL ROMÂNIEI
HOTĂRÂRE privind recunoaşterea Statutului Bisericii Ortodoxe Ruse de Rit Vechi din
România

(Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 365 din 13 mai 2008)

În temeiul art. 29 alin. (3) și al art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Se recunoaște Statutul Bisericii Ortodoxe Ruse de Rit Vechi din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. - Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale nr. 637/1949 pentru aprobarea Statutului Cultului Creștin de Rit Vechi din Republica Populară Română, nepublicat, cu modificările ulterioare.

PRIM MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează
Ministrul Culturii și Cultelor
Adrian Iorgulescu

București, 9 aprilie 2008.

Nr. 398.

Anexă

STATUTUL

Bisericii Ortodoxe Ruse de Rit Vechi din România

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi din România, denumită în continuare B.O.R.R.V. sau Biserica, este continuatoarea vechii Biserici Ortodoxe Ruse de până la reforma patriarhului Nikon, din a doua jumătate a secolului al XVII-lea, cu toate dogmele, canoanele, cinurile, orânduielele, riturile și cărțile ei bisericești.

Art. 2. - Denumirea oficială a Bisericii este Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi din România.

Art. 3. - B.O.R.R.V. cuprinde pe credincioșii de confesiune creștin-ortodoxă de rit vechi din România și din alte țări unde trăiesc credincioși care au aderat la B.O.R.R.V. liber și în mod organizat.

Art. 4. - B.O.R.R.V. este autocefală și unitară în organizarea sa.

Art. 5. - Activitatea B.O.R.R.V. se desfășoară cu respectarea legilor țărilor unde are unități de cult și se bazează pe:

- a) Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție;
- b) canoanele și pravilele Sfinților Apostoli, ale soboarelor ecumenice și locale și ale Sfinților Părinți;
- c) Hotărârile Sfințelor Soboare, respectiv ale B.O.R.R.V.;
- d) prezentul statut.

Art. 6. - B.O.R.R.V. este condusă în chip văzut de o ierarhie sfințită și aleasă conform canoanelor și pravilelor enumerate la art. 5 și se administrează în mod autonom prin organele proprii reprezentative, alese din cler și popor prin votul credincioșilor și constituite în conformitate cu prezentul statut.

Art. 7. - Relațiile B.O.R.R.V. cu statul se exercită cu respectarea prevederilor Constituției României și a legilor care reglementează raporturile dintre stat și cultele religioase legal recunoscute.

Art. 8. - În B.O.R.R.V. funcționează judecata bisericească în 3 instanțe:

- a) comisia juridică eparhială;
- b) comisia juridică mitropolitană;
- c) Soborul Mare.

Art. 9. - Credincioșii B.O.R.R.V. nu au voie să se adreseze organelor puterii de stat sau organelor de justiție pentru probleme privind viața internă a bisericii, incluzând conducerea canonică, organizarea bisericească, activitatea pastorală și serviciul divin.

Art. 10. - Unitățile de cult și personalul clerical nu fac politică și nu folosesc spațiile proprii unităților de cult pentru organizarea de activități politice.

Art. 11. - Sărbătorile bisericești, precum cele 12 sărbători împărătești și toate celelalte sărbători instituite conform canoanelor, și toate posturile bisericești se țin în B.O.R.R.V. după calendarul iulian, conform vechilor orânduiei.

Art. 12. - Puterea canonică și administrativă a B.O.R.R.V. se întinde, conform canoanelor, asupra tuturor așezămintelor religioase și culturale ce aparțin acestuia și, în general, asupra tuturor bunurilor ce reprezintă o parte componentă a patrimoniului B.O.R.R.V.

Art. 13. - Autoritatea canonică a B.O.R.R.V. se întinde asupra parohiilor și eparhiilor sale și a instituțiilor culturale și religioase de rit vechi din străinătate.

CAPITOLUL II

Structura organizatorică

Art. 14. - (1) B.O.R.R.V. este organizată ca mitropolie, cu titulatura "Mitropolia Ortodoxă Rusă de Rit Vechi", iar sub aspectul orânduirii canonice și administrative se compune din eparhii, parohii și mănăstiri.

(2) Eparhiile B.O.R.R.V. sunt următoarele:

a) Eparhia de Fântâna Albă, cu reședința în municipiul Brăila, care cuprinde parohiile ortodoxe de rit vechi din județele Brăila, Galați, municipiul București, municipiul Tulcea, Sulina, localitățile Sarichioi, Mahmudia, Periprava, Chilia Veche, Mila 23, Sfiștovca (din județul Tulcea), localitatea Bordușani (județul Ialomița), localitatea Fântâna Albă (Ucraina), precum și Țările Baltice;

b) Eparhia Slavei, cu reședința în localitatea Slava Rusă din județul Tulcea, care cuprinde parohiile ortodoxe de rit vechi din localitățile: Slava Rusă, Slava Cercheză, Carcaliu, Ghindărești, Jurilovca, municipiul Constanța, localitățile 2 Mai, Cernavodă, Năvodari și parohiile din Bulgaria;

c) Eparhia Moldovei, cu reședința în orașul Târgu-Frumos din județul Iași, care cuprinde parohiile ortodoxe de rit vechi din județele Iași, Vaslui, Neamț, Suceava și Botoșani;

d) Eparhia S.U.A., cu reședința în S.U.A., statul Oregon, care cuprinde parohiile ortodoxe de rit vechi din S.U.A., Canada și Australia;

e) Eparhia Georgiei, cu reședința în orașul Zugdidi (Georgia), care cuprinde parohiile de pe teritoriul Georgiei;

f) Eparhia occidentală, cu sediul în orașul Munchen, Germania, care cuprinde parohiile ortodoxe de rit vechi din Spania, Portugalia, Franța, Italia, Austria, Ungaria.

Art. 15. - (1) Titlaturile arhiepiscopilor și episcopilor sunt cele ale eparhiilor pe care le păstoresc.

(2) Schimbarea titlaturii Mitropoliei, arhiepiscopilor și episcopilor, precum și înființarea de noi unități de cult se fac prin hotărârea Soborului Mare.

(3) Schimbarea întinderilor teritoriale între eparhii, determinată de modificări în organizarea administrativ-teritorială a acestora sau a statului, se face prin hotărârea Soborului Mare. Aceste modificări vor fi comunicate autorității de stat competente.

CAPITOLUL III

Organizarea centrală

SECȚIUNEA 1

Organele deliberative

A. SOBORUL MARE

Art. 16. - Soborul Mare este cea mai înaltă autoritate a B.O.R.R.V. pentru toate chestiunile spirituale și canonice, economico-administrative, precum și pentru cele bisericești date în competența sa.

Art. 17. - Din Soborul Mare fac parte: Mitropolitul, ca președinte, toți arhiepiscopii, episcopii eparhioți, episcopii-vicari, vicarii administrativi eparhiali (economii) și reprezentanții tuturor parohiilor din toate eparhiile ortodoxe de rit vechi din România și din străinătate - cel puțin un cleric (preot sau diacon) și un mirean din fiecare parohie și un delegat de la fiecare mănăstire.

Art. 18. - (1) Soborul Mare este prezidat de Mitropolit sau de episcopul delegat de acesta, dacă Mitropolitul este în imposibilitate de a participa la sobor.

(2) Când nu există delegație de la Mitropolit, Soborul Mare este prezidat de episcopul cu cea mai mare vechime calculată de la momentul hirotoniei.

Art. 19. -

(1) Soborul Mare are următoarele atribuții:

- a) să păstreze unitatea dogmatică, canonică și de cult în B.O.R.R.V.;
- b) să analizeze problemele dogmatice, canonice și de cult și să le rezolve în conformitate cu învățătura B.O.R.R.V.;
- c) să formuleze un punct de vedere asupra proiectelor de legi referitoare la B.O.R.R.V.;
- d) să susțină interesele și drepturile B.O.R.R.V.;
- e) să reglementeze prin nașterea, stingerea ori modificarea oricăror raporturi canonice și juridice de natură patrimonială, spirituală, culturală sau epitropială din cadrul B.O.R.R.V.;
- f) să hotărască asupra schimbării titulaturii Mitropoliei, arhiepiscopilor, episcopilor, a întinderii lor teritoriale și a înființării de noi eparhii și parohii;
- g) să aleagă membrii Comisiei permanente și ai Comisiei de cenzori;
- h) să examineze raportul general întocmit de Comisia permanentă și să hotărască măsurile care trebuie luate pentru o bună chivernisire a treburilor bisericești;
- i) să aleagă Mitropolitul B.O.R.R.V. și să verifice dacă alegerea arhiepiscopilor și episcopilor a avut loc în condițiile impuse de normele canonice și dacă cei aleși îndeplinesc condițiile canonice;
- j) să emită Gramata de intronizare a Mitropolitului Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi din România;
- k) să judece, în calitate de instanță supremă de apel a B.O.R.R.V., toate litigiile și problemele din interiorul Bisericii, în cazul în care instanțele inferioare nu au soluționat cazul sau nu au dat soluții mulțumitoare;
- l) să îndrume și să supravegheze ca activitatea organelor executive din eparhii și de la Mitropolie să se desfășoare potrivit normelor legale;
- m) să cerceteze, să completeze, să aprobe sau să anuleze hotărârile Soborului mic, în cazul în care acestea nu sunt conforme învățăturii creștine și canoanelor Bisericii sau dacă provoacă nedumeriri și tulburări în rândul credincioșilor;
- n) să examineze și să aprobe dările de seamă și referatele consiliilor eparhiale privitoare la starea moral-duhovnicească și materială a eparhiilor respective;
- o) să voteze bugetul general al Mitropoliei, să verifice și să aprobe contul de gestiune;
- p) să inițieze, să autorizeze și să supravegheze tipărirea de cărți de ritual pentru trebuințele bisericii;
- r) să execute toate atribuțiile legale cu privire la învățământul religios și pentru pregătirea personalului cultului de toate gradele;
- s) să inițieze, să autorizeze și să supravegheze traducerea, editarea și răspândirea Sfintei Scripturi și a altor cărți cu caracter religios, atât pentru uzul clerului, cât și pentru cel al mirenilor, și pentru întărirea moralității și religiozității credincioșilor, prin comisia editorială aleasă;
- t) să hotărască, conform canoanelor, asupra problemelor ce intră în competența sa, precum și asupra celor care nu sunt date prin legi sau regulamente în competența unui alt organ bisericesc;
- u) să interpreteze, cu caracter obligatoriu, pentru toate organele bisericești, dispozițiile statutare sau regulamentare proprii.

(2) Judecarea bisericească a diaconilor, preoților, episcopilor, arhiepiscopilor și Mitropolitului se face în absența mirenilor.

Art. 20. - (1) Soborul Mare se întrunește în sesiune ordinară o dată la 2 ani, iar în sesiune extraordinară, ori de câte ori este nevoie.

(2) Convocarea, cu prezentarea ordinii de zi, se va face de către președintele Soborului Mare, în timp

util (o lună, în cazul sesiunii ordinare).

Art. 21. - (1) Soborul Mare se consideră constituit dacă sunt prezenți cel puțin două treimi din numărul membrilor săi.

(2) Indiferent de numărul delegaților trimiși la Sobor din partea unei parohii, aceasta va avea două voturi: unul de la cleric și unul de la mirean.

(3) Chestiunile administrative, de personal, și candidaturile se soluționează de către membrii Soborului prin hotărâri ce se iau cu majoritate simplă, prin vot deschis.

(4) Votarea secretă se face numai la cererea a cel puțin 10 membri ai Soborului.

(5) Problemele dogmatice, canonice, precum și cele privitoare la slujbele bisericești se rezolvă exclusiv pe temeiul Sfintei Scripturi, a canoanelor și tipicului bisericesc și pe baza scrierilor Sfinților Părinți.

Art. 22. - Deschiderea și închiderea sesiunilor Soborului Mare se face de către președintele Soborului.

Art. 23. - (1) După deschiderea sesiunii Soborului Mare de către Mitropolit se aleg 2 vicepreședinți dintre preoți sau diaconi, un secretar responsabil și două ajutoare ale acestuia pe toată durata Soborului.

(2) Toate hotărârile Soborului Mare se consemnează de către secretar în procesul-verbal al ședinței Soborului și se întăresc prin semnăturile președintelui Soborului, episcopilor, preoților, secretarului și, facultativ, ale celorlalți participanți la Sobor.

(3) Participanții la Sobor care nu sunt de acord cu hotărârile acestuia își vor putea trece opiniile într-o anexă la hotărârile Soborului.

(4) Cheltuielile de organizare a Soborului Mare, cazarea și masa sunt suportate de către toate parohiile din țară și din străinătate dintr-un buget separat de cel al Mitropoliei.

Art. 24. - Hotărârile Soborului Mare sunt obligatorii pentru întreaga Biserică Ortodoxă Rusă de Rit Vechi din România, atât pentru eparhiile și parohiile din țară, cât și pentru cele din străinătate.

B. SOBORUL MIC

Art. 25. - (1) În perioada dintre sesiunile Soborului Mare funcționează Soborul mic.

(2) Soborul mic exercită atribuțiile Soborului Mare, cu excepția celor prevăzute în art. 19 lit. f), g), k), m), t) și u).

(3) Atribuțiile prevăzute la art. 19 lit. a), b) și l) nu pot fi exercitate decât în probleme care nu suferă întârzieri.

(4) Soborul mic exercită orice alte atribuții stabilite de Soborul Mare și pregătește materialele pentru Soborul Mare.

Art. 26. - (1) Soborul mic se compune din Mitropolit, arhiepiscopi, episcopi, episcopul-vicar, economi, câte 3 delegați clerici din fiecare eparhie, precum și delegați de mănăstiri plus alte persoane convocate în funcție de problemele aflate pe ordinea de zi.

(2) Mitropolitul este președintele Soborului mic. În lipsa mitropolitului prezidează cel mai vechi arhiepiscop sau episcop aflat în funcție.

Art. 27. -

(1) Soborul mic se convoacă cel puțin o dată pe an, ori de câte ori este nevoie.

(2) Convocarea Soborului mic revine Mitropolitului.

(3) În cazul decesului Mitropolitului, Soborul se convoacă de către chiriarhul cu cea mai mare vechime, din momentul hirotoniei, aflat pe teritoriul României.

Art. 28. - (1) Toate hotărârile Soborului mic se consemnează în registrul de procese-verbale de către secretarul ales de Sobor și se întăresc prin semnăturile tuturor participanților la Sobor.

(2) Cei care nu vor fi de acord cu hotărârile Soborului vor putea să își menționeze opiniile în registrul de procese-verbale sau într-o anexă specială.

Art. 29. - Soborul mic ia hotărâri cu votul majorității simple, respectiv cu jumătate plus unu din numărul membrilor săi.

SECȚIUNEA a 2-a

Organele executive centrale

A. MITROPOLITUL

Art. 30. - Mitropolitul este întâi-stătătorul B.O.R.R.V. și poartă titlul de "Arhiepiscop de Fântâna Albă și Mitropolit al tuturor credincioșilor ortodocși de rit vechi de pretutindeni".

Art. 31. - (1) Mitropolitul se bucură de toate drepturile stabilite de Sfintele Canoane, de prezentul statut și de regulamentele bisericești.

(2) Pomenirea numelui său la serviciile religioase se face în conformitate cu Sfintele Canoane și cu practica Bisericii.

(3) Ca semn distinctiv, Mitropolitul poartă comănac alb cu heruvimi și camilafcă cu cruce, engolpion patriarhal și cruce pectorală patriarhală.

Art. 32. - Mitropolitul are grijă de bunăstarea internă și externă a B.O.R.R.V. și o cârmuiește împreună cu Comisia permanentă, pe care o prezidează.

Art. 33. - Mitropolitul are următoarele atribuții:

- a) convoacă și prezidează organele deliberative ale B.O.R.R.V.;
- b) duce la îndeplinire hotărârile organelor deliberative centrale ale B.O.R.R.V. și ale Comisiei permanente;
- c) reprezintă B.O.R.R.V. în justiție, în fața autorităților și față de terți, personal sau prin împuterniciți legal;
- d) întreține raporturi cu celelalte biserici creștine ortodoxe în chestiuni bisericești;
- e) dă pastorale pentru întreaga Biserică Ortodoxă Rusă de Rit Vechi;
- f) trimite sfaturi frățești ierarhilor B.O.R.R.V. și împacă neînțelegerile personale dintre aceștia;
- g) vizitează colegial, când va găsi de cuviință, arhiepiscopii și episcopii din Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi;
- h) se îngrijește de îndeplinirea la timp a formelor legale pentru completarea eparhiilor vacante;
- i) emite gramate la instalarea arhiepiscopilor și episcopilor;
- j) numește locțiitori de arhiepiscopi și episcopi la eparhii, în caz de vacanță;
- k) primește plângerile aduse împotriva chiriarhilor și dispune cercetarea lor, iar rezultatul celor constatate îl aduce la cunoștința Soborului Mare;
- l) prezintă soboarelor dări de seamă despre situația B.O.R.R.V. și activitatea Comisiei permanente din perioada dintre soboare;
- m) semnează toate documentele Mitropoliei;
- n) supraveghează îndeplinirea de către arhieriei a îndatoririlor lor de arhipăstori în cârmuirea eparhiilor. Dă sfaturi frățești arhieriei atât cu privire la viața lor personală, cât și la îndeplinirea îndatoririlor; în caz de neluare în seamă a sfaturilor, propune Comisiei permanente luarea măsurilor convenite pentru îndreptare;
- o) în conformitate cu dispozițiile Canonului 11 al Soborului VII Ecumenic, exercită dreptul de devoluțiune;
- p) execută orice alte atribuții date lui prin canoane, legi și regulamente.

Art. 34. - Mitropolitul se alege de către Soborul Mare, prin majoritatea simplă a voturilor.

Art. 35. - Toate actele oficiale cu caracter general privind ortodoxia de rit vechi se adresează pe numele Mitropolitului, iar acesta le aduce la cunoștința tuturor arhiepiscopilor și episcopilor ortodocși de rit vechi din România și de peste hotare.

Art. 36. - Mitropolitul se află sub jurisdicția și în subordinea Soborului Mare al Bisericii Ortodoxe Ruse de Rit Vechi, care, după împrejurări, poate să îi aplice pentru delictе în serviciu și evlavie diferite pedepse bisericești, pedepse ce pot merge până la interzicerea oficierii de servicii divine, conform Sfintelor Canoane.

Art. 37. - În cazul decesului Mitropolitului, al retragerii sale, în cazul în care se află sub condamnare bisericească sau în cazul altor pricinі, care fac imposibilă îndeplinirea datoriei de Mitropolit, Soborul mic, sub președinția celui mai vechi arhiepiscop sau episcop în hirotonie, alege neîntârziat un locțiitor de Mitropolit din rândul chiriarhilor.

Art. 38. - Sub autoritatea episcopală directă a Mitropolitului se află Eparhia de Fântâna Albă.

B. ADMINISTRAȚIA MITROPOLITANĂ

Art. 39. - În exercitarea atribuțiilor sale executive, Mitropolitul este ajutat de:

- a) episcopii-vicari, asimilați în drepturile de salarizare, pomenire și cinstire cu episcopii eparhioți;
- b) vicarul administrativ (economul);
- c) Cancelaria Mitropoliei.

Art. 40. - (1) Episcopul-vicar este ales de Soborul Mare dintre clericii care îndeplinesc condițiile prevăzute de Sfintele Canoane pentru treapta de arhieru.

(2) Episcopul-vicar îndeplinește atribuțiile delegate, prin decizie, de Mitropolit.

Art. 41. - Economul este ales de Soborul Mare dintre clerici. El chivernisește averea Bisericii după socotința Mitropolitului.

Art. 42. - Cancelaria Mitropoliei execută toate lucrările administrative ale organelor deliberative și executive centrale bisericești; este condusă de un consilier.

Art. 43. - Cancelaria are următoarele servicii:

- a) Secretariatul, Registratura și Arhiva;
- b) Personalul;
- c) Contabilitatea și Casieria;
- d) Cabinetul Mitropolitului;
- e) Serviciul tehnic.

C. COMISIA PERMANENTĂ

Art. 44. - Comisia permanentă (C.P.) este organul suprem administrativ pentru activitățile întregii Biserici și totodată organul executiv al Soborului Mare.

Art. 45. - Membrii permanenți ai C.P. sunt: Mitropolitul, ca președinte, arhiepiscopii și episcopii eparhiali din țară, episcopii-vicari ai Mitropolitului, economul Mitropoliei și economii eparhiali, șeful Cancelariei Mitropoliei.

Art. 46. - (1) C.P. se întrunește la convocarea președintelui ori de câte ori va fi nevoie, nu mai puțin de o dată pe lună. C.P. este valabil constituită cu majoritatea membrilor și ia hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți. În caz de egalitate de voturi prevalează votul președintelui.

(2) Dacă Mitropolitul nu poate participa la ședință, ședința este prezidată de chiriarhul cel mai vechi după hirotonie.

Art. 47. - C.P. exercită atribuțiile Soborului Mare, cu excepția celor prevăzute la art. 19, lit. f), g), h), i), j), k), m), o) și u).

Art. 48. - C.P. execută orice atribuții date de către organele deliberative ale Bisericii.

Art. 49. - Ședințele C.P. sunt închise publicului. Participarea membrilor la ședințe este obligație canonică. Lipsa de la ședințe, fără o motivație temeinică, atrage mustrări frățești.

Art. 50. - C.P. lucrează pe baza ordinii de zi, prezentată de președinte și aprobată de C.P. la începutul ședinței. Problemele care necesită o cercetare temeinică sunt trimise în timp util membrilor C.P.

Art. 51. - (1) Niciunul dintre cei prezenți la ședință nu are voie să se sustragă votului.

(2) Membrii C.P. care nu sunt de acord cu hotărârea luată pot să își înregistreze opiniile în procesul-verbal al ședinței, fapt ce nu împiedică punerea în aplicare a hotărârii.

Art. 52. - Președintele nu poate scoate de la dezbateri, cu de la sine putere, problemele de pe ordinea de zi, nu poate să obstrucționeze luarea de hotărâri sau să împiedice punerea în aplicare a acestor hotărâri.

Art. 53. - Toate procesele-verbale și hotărârile C.P. se semnează de președinte și de toți membrii participanți la ședință.

Art. 54. - La ședințele C.P. pot fi invitate persoane specializate în domeniile din care fac parte problemele puse în discuție. Aceste persoane au drept de vot consultativ.

Art. 55. - Hotărârile C.P. intră în vigoare după semnarea lor și nu se re discută decât dacă apar date noi care pot schimba cursul problemei.

SECȚIUNEA a 3-a

Organele disciplinare și de control

A. COMISIA JURIDICĂ MITROPOLITANĂ

Art. 56. - Comisia juridică mitropolitană (C.J.M.) este instanța de recurs și funcționează pe lângă Mitropolie.

Art. 57. - (1) C.J.M. se compune din 6 membri permanenți și 3 membri supleanți.

(2) Din rândul membrilor permanenți Mitropolitul alege un președinte.

(3) Președintele este ales pe toată perioada mandatului C.J.M.

(4) C.J.M. se întrunește în ședințe ordinare o dată la 3 luni.

(5) Dacă la data respectivă nu sunt cauze de judecată, ședința se anulează.

Art. 58. - Membrii C.J.M. sunt aleși de Soborul Mare pe o perioadă de 2 ani din rândul clericilor cu experiență din toate eparhiile și cu cunoștințe temeinice de drept canonic.

Art. 59. - (1) Nu pot fi membri ai C.J.M.:

a) persoanele care au suferit condamnări ale instanțelor bisericești și civile, iar hotărârile au fost definitive;

b) persoanele care îndeplinesc și alte funcții administrative bisericești.

(2) Dacă un membru C.J.M., în timpul pentru care este ales, suferă vreo condamnare judecătorească bisericească sau civilă, pierde dreptul de a mai rămâne membru C.J.M. dacă hotărârea a rămas definitivă.

(3) Dacă un membru C.J.M. are vreo legătură directă sau indirectă cu cauza judecată, este exclus de la judecarea cauzei.

Art. 60. - În competența C.J.M. intră:

a) judecarea cauzelor venite pe cale de recurs de la comisia juridică eparhială;

b) aplanarea și, eventual, judecarea neînțelegerilor ivite între personalul bisericesc aparținând unor eparhii diferite;

c) aplanarea și, eventual, judecarea neînțelegerilor ivite între personalul bisericesc și credincioși din eparhii diferite;

d) judecarea plângerilor împotriva chiriilor.

Art. 61. - (1) Hotărârile C.J.M. se supun aprobării Mitropolitului.

(2) În cazul în care Mitropolitul nu este de acord cu hotărârea luată, cazul este trimis la instanța superioară - Soborul Mare.

Art. 62. - Hotărârile C.J.M. rămase definitive sunt valabile și se aplică în toate eparhiile.

Art. 63. - Deliberările C.J.M. se țin cu ușile închise.

Art. 64. - Membrii C.J.M. sunt retribuiți conform normelor ce se vor stabili la Soborul Mare. Membrii supleanți se bucură de toate drepturile membrilor titulari pentru timpul în care suplinesc în C.J.M.

Art. 65. - Cheltuielile de funcționare a C.J.M. se susțin dintr-un fond special, creat și aprobat de Soborul Mare din taxe de judecată.

Art. 66. - În caz de nemulțumire a unei părți, se poate depune recurs împotriva hotărârii C.J.M. la instanța superioară, care este Soborul Mare. Cererea de recurs se depune cu cel puțin 15 zile înainte de începerea Soborului Mare. Cererea se depune la Secretariatul Mitropoliei.

B. COMISIA DE CENZORI

Art. 67. - Comisia de cenzori (C.C.) verifică toată activitatea economico-financiară și de personal a B.O.R.R.V., a Cancelariei Mitropoliei și a cancelariilor eparhiale.

Art. 68. - (1) C.C. se compune din 3 membri permanenți și 2 membri supleanți aleși de către Soborul Mare din rândul clericilor, pe o perioadă de 2 ani.

(2) Nu pot fi membri ai C.C.:

a) persoanele care au suferit condamnări ale instanțelor bisericești și civile, iar hotărârile au fost definitive;

b) persoanele care îndeplinesc și alte funcții administrative bisericești.

(3) Mitropolitul numește un președinte din rândul membrilor permanenți ai C.C.

Art. 69. - (1) Activitatea C.C. se desfășoară la inițiativa ei sau la cererea C.P., dar cel puțin o dată la sfârșitul anului, când raportul comisiei este prezentat odată cu raportul de gestiune, care este avizat de C.C.

(2) Rezultatul controalelor se prezintă C.P. și se consemnează într-un registru de procese-verbale care se ține la Cancelaria mitropoliei.

(3) La sfârșitul mandatului, C.C. prezintă un raport de activitate Soborului Mare.

(4) Pentru buna desfășurare a activității, C.C. poate apela la ajutorul unor persoane specializate, chiar din exteriorul B.O.R.R.V.

Art. 70. - (1) Membrii C.C. sunt retribuiți conform normelor ce se vor stabili la Soborul Mare.

(2) Membrii supleanți se bucură de toate drepturile membrilor titulari pentru timpul în care suplinesc în C.C.

Art. 71. - Cheltuielile de funcționare a C.C. se susțin dintr-un fond special creat și aprobat de către Soborul Mare.

CAPITOLUL IV Organizarea locală

Art. 72. - (1) Părțile componente și unitățile de cult locale ale B.O.R.R.V. sunt:

a) parohia;

b) mănăstirea;

c) eparhia.

(2) Eparhiile sunt conduse de episcopi, cu ajutorul consiliilor eparhiale, iar parohiile, de preoți și consiliile parohiale.

Art. 73. - (1) Fiecare dintre părțile componente ale B.O.R.R.V. are dreptul de a se conduce și administra independent de altă parte componentă de același grad, în conformitate cu dispozițiile prezentului statut, și de a participa, prin reprezentanții săi, la lucrările părților componente superioare.

(2) Modul de constituire și funcționare a părților componente și a organelor locale de același grad este identic pentru întreaga B.O.R.R.V.

SECȚIUNEA 1 Parohia

Art. 74. - Parohia este comunitatea bisericească a credincioșilor, clerici și mireni, de religie creștin-ortodoxă de rit vechi, așezați pe un anume teritoriu, sub conducerea unui preot paroh.

Art. 75. - Membrii parohiei au îndatorirea de a susține, întări și răspândi credința B.O.R.R.V., de a lucra astfel încât toți credincioșii să viețuiască potrivit învățăturilor acestei credințe, de a cerceta Sfânta Biserică, de a participa la sfintele slujbe, de a se împărtăși cu Sfintele Taine, de a împlini faptele milei creștine, de a întreține și ajuta Biserica și pe slujitorii ei.

Art. 76. -

(1) Comunitatea credincioșilor care nu poate susține cu mijloace proprii o parohie se alătură la o comunitate vecină, împreună cu care formează parohia.

(2) În acest caz, comunitatea care se alătură poartă denumirea de filială, iar membrii săi au aceleași drepturi și îndatoriri față de parohie ca și comunitatea la care se alătură.

Art. 77. - Înființarea, desființarea și modificarea teritorială a unei parohii se aprobă de Adunarea eparhială, la cererea credincioșilor și cu avizul chiriarhului.

Art. 78. - Parohia beneficiază de personalitate juridică proprie, ea fiind unitate anexă a Mitropoliei.

Art. 79. - (1) Parohiile sunt datoare să aibă școli bisericești, unde se predau atât băieților, cât și fetelor: citirea bisericească după cărțile de cult ale B.O.R.R.V., cântările bisericești, precum și tipicul bisericesc, Sfânta Scriptură și istoria bisericii, după manualele ortodoxe de rit vechi.

(2) Cadrele didactice de la aceste școli se numesc de către consiliile parohiale, cu aprobarea preotului și binecuvântarea episcopului eparhial.

Art. 80. - Parohiile ortodoxe ruse de rit vechi au dreptul de a avea profesorii lor de religie la școlile de stat și cele particulare și la școlile pentru educarea religioasă a elevilor care aparțin B.O.R.R.V.

Art. 81. - Pentru datoriile parohiei nu se pot înstrăina sau vinde bisericile și pământul de sub ele, sfintele icoane, sfintele vase, veșminte și alte attribute ale slujbelor bisericești.

Art. 82. - Pentru o mai bună orânduială în treburile parohiale, parohia organizează în cadrul său comitete culturale, de binefacere, cântare bisericească, frății, cercuri.

Art. 83. - Parohiile ortodoxe ruse de rit vechi au cimitirele lor, separate, pe care le administrează și le întrețin.

A. PAROHUL

Art. 84. - Parohul, ca împuternicit al episcopului, este conducătorul sufletesc al credincioșilor din parohie, iar în orânduirea administrativă este conducătorul administrației parohiale și organ executiv al Adunării parohiale și Consiliului parohial.

Art. 85. - Atribuțiile și obligațiile parohului, în afară de cele harismatice, didactice și de conducere spirituală a parohiei, sunt următoarele:

a) duce la îndeplinire toate dispozițiile prezentului statut și ale regulamentelor în ceea ce privește parohia;

b) reprezintă parohia în justiție, în fața autorităților și față de terți, personal sau prin delegați, legal împuterniciți, cu aprobarea prealabilă a chiriarhului locului;

c) convoacă și prezidează Adunarea parohială și Consiliul parohial;

d) duce la îndeplinire dispozițiile organelor superioare;

e) se îngrijește de ducerea la îndeplinire a hotărârilor Adunării parohiale și ale Consiliului parohial;

f) ține un registru referitor la toți membrii parohiei, în care sunt menționate: numele, prenumele, data nașterii, a botezului, a cununiei, ocupația, data eventualei mutări din parohie și data morții;

g) controlează administrarea averii bisericești, a instituțiilor culturale și a fundațiilor bisericești din parohie;

h) întocmește și ține la zi inventarul averii parohiei.

Art. 86. - Pe lângă preotul paroh, într-o parohie pot fi unul sau mai mulți preoți slujitori și diaconi. Numărul acestora se stabilește la propunerea Adunării parohiale de către Adunarea eparhială, ținându-se seama de necesitățile parohiei, de numărul credincioșilor și de mijloacele de întreținere.

Art. 87. - La parohiile cu mai mulți preoți slujitori, aceștia sunt egali în drepturile și datoriile harismatice, didactice și de conducere spirituală.

Art. 88. - Candidatul pentru preoție se alege de către parohia respectivă și se hirotonește în demnitatea de preot de către episcopul eparhial, după orânduiala stabilită în cărțile de cult și canonice ale B.O.R.R.V. și după binecuvântarea părintelui duhovnicesc cu privire la vrednicia candidatului.

Art. 89. - (1) Cu acordul parohiilor și binecuvântarea episcopului eparhial, preotul poate fi transferat în parohia care îl solicită dintr-o altă parohie a eparhiei.

(2) Pentru transferul preotului dintr-o parohie a unei alte eparhii este necesar acceptul din partea episcopului eparhial al acelei eparhii.

Art. 90. - (1) Preotul este dator să săvârșească toate slujbele și toate trebuințele, în afară de taina hirotoniei și sfințirii de mir și antimise, să săvârșească slujbe bisericești în zilele de duminică și de sărbători și să se îngrijească de mântuirea sufletelor creștinești, să învețe poporul în timpul slujbelor bisericești și în afara lor, să întărească pe cei slabi în credință, să îndrepte pe cei rătăciți, să dezrădăcineze ereziile, rătăcirile, superstițiile și obiceiurile păgâne.

(2) Preotul este dator să cunoască Sfânta Scriptură, pravilele bisericești și scrierile Sfinților Părinți și să fie în toate pildă bună de credință și morală.

Art. 91. - (1) Preotului îi sunt subordonați direct diaconul, dascălul și paracliserul, preotul fiind dator să vegheze ca aceștia să își îndeplinească îndatoririle lor punctual și conștiincios.

(2) În cazul în care aceștia își vor încălca îndatoririle, preotul este dator a le face observații, îndemnuri de îndreptare și mustrări.

Art. 92. -

(1) Preotul, după demnitatea sa ierarhică, este subordonat, conform canoanelor bisericești, nu parohiei și nu epitropilor bisericești sau consiliului parohial, ci episcopului său eparhial, ale cărui dispoziții este dator a le îndeplini fără obiecții și care are dreptul și puterea să îl supună, pentru abateri, diferitelor pedepse duhovnicesci, inclusiv să îi interzică săvârșirea sfintelor slujbe.

(2) În cazul în care Consiliul parohial sau membrii parohiei se plâng episcopului eparhial împotriva preotului, episcopul este dator să cerceteze fără întârziere plângerea și să o soluționeze potrivit regulilor canonice.

Art. 93. - (1) Candidatul pentru treapta clericală de diacon este ales de parohia respectivă și se hirotonește în această demnitate de către episcopul eparhial după orânduiala stabilită în cărțile de cult și canonice ale B.O.R.R.V. și după binecuvântarea părintelui duhovnicesc cu privire la vrednicia candidatului.

(2) Cu acordul parohiilor și binecuvântarea episcopului eparhial, diaconul poate fi transferat dintr-o

altă parohie, iar dacă se transferă dintr-o parohie aparținând altei eparhii, este necesară binecuvântarea episcopului eparhial din acea eparhie.

Art. 94. - Îndatoririle diaconului sunt: să ia parte la săvârșirea de către preot sau episcop a slujbelor bisericești, a sfințelor slujbe și a trebuințelor potrivit orânduielilor, să îl ajute pe preot în altar și în conducerea parohiei.

Art. 95. - Diaconul trebuie să aibă o retribuție corespunzătoare.

Art. 96. - (1) Sub aspect ierarhic, diaconul este subordonat episcopului său eparhial, iar în serviciul divin și în trebuințele bisericești și parohiale este subordonat direct preotului, ale cărui dispoziții este dator a le îndeplini.

(2) În caz de vinovăție a diaconului, episcopul eparhial este cel care îl supune pedepsei bisericești.

Art. 97. -

(1) Fiecare parohie trebuie să aibă cel puțin un dascăl, bun cunoscător al tipicului slujbelor bisericești și al cântului bisericesc numit "psaltichie".

(2) El trebuie să aibă o conduită ireproșabilă în toate privințele.

Art. 98. - (1) Dascălul este dator a veni la biserică înainte de începerea fiecărei slujbe, a pregăti tot ce este necesar pentru aceasta, a lua parte la săvârșirea slujbelor bisericești, slujbelor sfinte și a trebuințelor, a conduce pe cei care cântă, a numi pe cine și ce să citească și, în general, a conduce întreaga orânduială a slujbei bisericești.

(2) Dascălul are obligația de a se îngriji de starea cărților după care se fac slujbele.

Art. 99. -

(1) Dascălul este subordonat direct preotului parohial, ale cărui dispoziții privitoare la slujbele bisericești este dator a le îndeplini fără obiecții.

(2) Toate neînțelegerile dintre preot și dascăl se cercetează de către episcopul eparhial.

Art. 100. - Fiecare parohie trebuie să aibă cel puțin un paracliser, bun cunoscător al tipicului slujbelor bisericești și al cântului bisericesc numit "psaltichie". El trebuie să aibă o conduită ireproșabilă în toate privințele.

Art. 101. - Paracliserul este dator a veni la biserică înainte de începerea fiecărei slujbe, a pregăti tot ce este necesar pentru aceasta, a lua parte la săvârșirea slujbelor bisericești, a sfințelor slujbe și a altor activități desfășurate în Biserică, precum și a-l ajuta pe preot în altar în timpul slujbei religioase.

Art. 102. - (1) Paracliserul este subordonat direct preotului parohial ale cărui dispoziții privitoare la slujbele bisericești este dator a le îndeplini fără obiecții.

(2) Toate neînțelegerile dintre preot și paracliser se cercetează de către episcopul eparhial.

B. ADUNAREA PAROHIALĂ

Art. 103. - (1) Parohia are ca organ deliberativ Adunarea parohială.

(2) Adunarea Parohială este compusă din toți credincioșii parohiei care au ajuns la vârsta de 21 de ani, de sine stătători, nepătați și care își îndeplinesc îndatoririle morale și materiale față de biserică și așezămintele ei.

Art. 104. -

(1) Adunarea parohială are următoarele atribuții:

- a) desemnează, prin alegere, preoții și diaconii din parohie, precum și dascălul și paracliserul;
- b) alege membrii Consiliului parohial, ai C. C., precum și delegații pentru Adunarea eparhială și Soborul Mare;
- c) verifică activitatea Consiliului parohial;
- d) întocmește bugetul parohial;
- e) ia hotărâri cu privire la zidirea, repararea și înzestrarea bisericii, a casei parohiale și a altor clădiri parohiale;
- f) hotărăște înființarea de fonduri cu scop bisericesc, cultural sau filantropic și stabilește normele pentru aducerea mijloacelor bănești necesare parohiei;
- g) fixează quantumul maximal al taxelor benevole de cult în favoarea parohiei;
- h) examinează și completează raportul anual despre mersul tuturor treburilor parohiei;
- i) verifică și aprobă gestiunea anuală a parohiei;
- j) hotărăște cu privire la cumpărarea de imobile și, la vânzarea și grevarea imobilelor parohiale;
- k) administrează averea parohială, îngrijindu-se de buna întreținere a edificiilor bisericești, culturale

și fundaționale;

l) înzestrează biserica cu odăjdii, icoane, obiecte sfințite, cărți de cult și cele trebuincioase pentru serviciul religios, cum ar fi pâine, vin și altele asemenea, precum și instituțiile ei, iar prin pangarul și colportajul parohial îi aprovizionează pe credincioși cu cele necesare exercitării practicilor religioase ortodoxe, precum lumânări, icoane, cărți religioase și altele asemenea.

m) interzice de dreptul de vot, al membrilor Adunării parohiale, pentru motive bine întemeiate.

(2) Hotărârile Adunării parohiale și ale Consiliului parohial cu privire la atribuțiile prevăzute la alin. (1) lit. c), d), e), h), i) și j) sunt supuse verificării și aprobării Consiliului eparhial.

Art. 105. - **(1)** Adunarea parohială va fi convocată de președinte.

(2) Convocarea va cuprinde locul și data adunării, precum și problemele ce se vor discuta.

(3) Ea va fi citită în biserică, îndată după terminarea Sfintei Liturghii, și va fi afișată la ușa bisericii.

Art. 106. - Adunarea parohială se întrunește în ședință ordinară o dată pe an, care se anunță cu cel puțin o săptămână înainte, iar în ședințe extraordinare, ori de câte ori va fi nevoie, și care se anunță cu o săptămână înainte.

Art. 107. - Președintele Adunării parohiale este preotul paroh sau locțiitorul său. În cazul în care la adunare ia parte episcopul, acesta va prezida ședința.

Art. 108. - **(1)** Ședințele Adunării parohiale se țin în biserică sau într-o casă, de preferință în zilele de duminică sau de sărbători, și se consideră legal constituită dacă se va prezenta cel puțin majoritatea simplă din numărul total al membrilor parohiei cu drept de vot.

(2) În cazul în care nu se întrunește numărul necesar de membri se convoacă o a doua adunare peste o săptămână și se consideră legal constituită cu orice număr de membri prezenți.

Art. 109. - **(1)** Toate chestiunile în adunare se rezolvă prin majoritatea simplă de voturi și cu vot deschis.

(2) Votul secret se exercită la cererea a cel puțin unei treimi din numărul membrilor prezenți la adunare.

Art. 110. - **(1)** La fiecare adunare, secretarul ales consemnează hotărârile ce se întăresc prin semnătura președintelui adunării și a secretarului și, facultativ, a fiecăruia dintre membrii prezenți la adunare.

(2) Procesul-verbal al adunării se prezintă spre aprobare episcopului eparhial iar, după aprobarea sa, hotărârile adunării devin obligatorii.

Art. 111. - Atât adunările generale ale parohiei, cât și consiliile parohiale și instituțiile parohiale au dreptul să invite la ședințele lor, cu drept de vot consultativ, și persoane străine competente.

Art. 112. - Împotriva hotărârilor Adunării parohiale sau ale Consiliului parohial se pot face contestații la Consiliul eparhial.

C. CONSILIUL PAROHIAL

Art. 113. - **(1)** Adunarea parohială alege dintre membrii săi un număr de 3 până la 12 membri, după mărimea parohiei, care formează Consiliul parohial.

(2) Fac parte de drept din Consiliul parohial, cu vot deliberativ, preotul paroh ca președinte, ceilalți preoți și diaconi și dascălul bisericii parohiale, ca membri.

Art. 114. - Consiliul este ales pe termen de un an. Alegerea este aprobată de chiriarh și numai după aprobarea Consiliului parohial alegerea devine valabilă.

Art. 115. - Ca membri în C.C. nu pot fi alese:

- a)** persoanele condamnate de justiție;
- b)** persoanele care trăiesc în concubinaj;
- c)** persoanele cu conduită imorală, urâtă și ușuratică.

Art. 116. - Consiliul parohial are obligația:

- a)** să reprezinte parohia;
- b)** să ducă la îndeplinire hotărârile Adunării parohiale;
- c)** să întocmească bugetul de venituri și cheltuieli, dacă este cazul;
- d)** să întocmească și să prezinte Adunării parohiale dări de seamă asupra sumelor și treburilor parohiei;
- e)** să întrețină bisericile, casele de rugăciuni, capelele, cimitirele, instituțiile de binefacere, cele culturale și alte instituții ale parohiei;

- f) să deschidă școli, cursuri religioase și lecturi serale bisericești;
- g) să editeze literatură cu conținut religios, cu aprobarea comisiei de editare;
- h) să păstreze capitalurile și averile, proprietatea parohiei, să le administreze și să le țină contabilitatea;
- i) să primească donații și ajutoare puse benevol la dispoziția bisericilor, caselor de rugăciuni, instituțiilor de binefacere și a celor culturale din parohie și să efectueze colectarea donațiilor;
- j) să încheie, în urma hotărârii generale, acte pentru dobândirea averilor imobile pentru parohie;
- k) să aleagă și să împuternicească delegați în chestiunile parohiei;
- l) să propună spre angajare slujitori bisericești (dascăli, paracliseri);
- m) să țină registrele cu enoriașii parohiei.

Art. 117. - Pentru îndeplinirea lucrărilor de cancelarie și contabilitate, Consiliul parohial poate angaja o persoană care să nu fie membră a acestuia și chiar să nu fie membră a parohiei.

Art. 118. - (1) Consiliul parohial adoptă hotărâri cu majoritate simplă de voturi, iar la paritate de voturi prevalează votul președintelui.

(2) Ședințele consiliului sunt valabile dacă la ele participă cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor consiliului.

Art. 119. - (1) Toate actele de valoare, procurile sunt eliberate de Consiliul parohial cu semnătura preotului, a epitropului (casier) și a secretarului, cu aplicarea ștampilei.

(2) În aceeași ordine se fac și scoaterea banilor de la bănci și primirea lor de la alte instituții și persoane particulare.

(3) Ștampila parohiei se păstrează la preotul paroh.

Art. 120. - (1) Consiliul parohial nu are dreptul să se amestece în treburile bisericești și în slujbe, precum și în orânduiele clericilor, nu le poate face observații, îndemnuri de îndreptare și muștrări și cu atât mai puțin nu îi poate pedepsi.

(2) Consiliul se poate plânde împotriva preoților episcopului eparhial, care va soluționa plângerea conform regulilor și canoanelor B.O.R.R.V.

D. EPITROPIA

Art. 121. - (1) Consiliul alege dintre membrii săi un epitrop, respectiv un casier și un secretar, iar, la nevoie, aceștia pot fi schimbați cu alți membri.

(2) Alegerea va fi supusă aprobării chiriarhului.

Art. 122. - (1) Epitropul are următoarele atribuții:

- a) să administreze proprietatea mobilă și imobilă a bisericii, sub controlul direct al parohului,
- b) să gestioneze fondurile instituțiilor culturale, ale fundațiilor, precum și acele fonduri pe care le va primi cu inventar de la Consiliul parohial, pangarul, colportajul și altele asemenea;
- c) să păstreze într-o ladă sau casă de fier banii și hârtiile de valoare ale parohiei;
- d) să țină un registru de venituri și cheltuieli, iar când parohia are venituri mai mari, să înființeze un oficiu de casă și contabilitate;
- e) să prezinte la sfârșitul anului un raport documentat asupra veniturilor și cheltuielilor bisericești, culturale și ale fundațiilor;
- f) să se îngrijească de edificiile bisericești, de curtea bisericii, de casa parohială, precum și de buna întreținere a cimitirului;
- g) să încaseze sumele convenite parohiei și să facă plățile curente, cu aprobarea parohului.

(2) Administrarea se va face în conformitate cu hotărârile Adunării parohiale sau ale Consiliului parohial și potrivit normelor și regulamentelor în vigoare.

Art. 123. - (1) Epitropul este răspunzător cu întreaga sa avere pentru buna administrare și gestionare a averii parohiale ce i-a fost încredințată.

(2) Răspunderea civilă nu exclude răspunderea penală.

(3) Aprobarea gestiunii nu îl descarcă de răspundere pentru neregulile descoperite ulterior.

Art. 124. - Pentru a se evita neînțelegerile, epitropul bisericii este dator ca după terminarea slujbei bisericești să socotească și să treacă în registrul respectiv încasările și cheltuielile, în asistența membrilor Consiliul parohial, un membru sau 2, iar în lipsa acestora, în asistența a 2 membri ai parohiei sau a preotului.

Art. 125. - Consiliul parohial este dator să controleze lunar activitatea epitropului și mai ales

registrele de venituri și cheltuieli.

E. COMISIA DE CENZORI

Art. 126. - Comisia de cenzori se alege anual de către Adunarea parohială. Ea se compune din 3 membri aleși dintre cel puțin 2 candidați pentru fiecare membru.

Art. 127. - (1) Comisia de cenzori controlează toată activitatea economico-financiară a parohiei, averea ei, sumele, conturile, bugetele, referatele.

(2) Activitatea Comisiei de cenzori se desfășoară fie din inițiativa acesteia, fie pe baza unei hotărâri speciale a Adunării parohiale.

(3) Comisia este datoare să aducă la cunoștința Adunării parohiale rezultatele controlului.

(4) În cazul în care se constată nereguli în treburile parohiei, Comisia de cenzori are dreptul să convoace Adunarea parohială a parohiei în conformitate cu prezentul statut.

Art. 128. - (1) Comisia de cenzori este datoare să țină un registru de procese-verbale, în care să treacă toate rezultatele verificărilor făcute asupra activității și a sumelor parohiei.

(2) Registrul de procese-verbale se găsește la Cancelaria parohiei.

(3) Controlul activității parohiale, a sumelor bănești și a averii îl poate face și episcopul eparhial, personal sau prin delegații săi.

SECȚIUNEA a 2-a

Mănăstirea

Art. 129. - Mănăstirea este un așezământ în care trăiește o comunitate religioasă de călugări sau călugărițe, hotărâți a-și petrece viața în înfrânare, sărăcie și ascultare necondiționată.

Art. 130. - Mănăstirea depinde întru toate, direct și exclusiv de chiriarhul respectiv, care este conducătorul ei canonic.

Art. 131. - Fiecare mănăstire este obligată:

a) să își organizeze viața în interiorul ei, astfel încât să devină un loc de aleasă și desăvârșită viață bisericească, de frumoase virtuți creștinești, de evlavioase slujbe religioase, de o bogată mângâiere sufletească și pildă de viață creștinească, atât pentru conviețuitorii ei, cât și pentru cei ce o vizitează.

b) să se manifeste potrivit cu sfințenia locului, spre a fi de folos poporului, dovedind o dragoste împreună cu fapte bune față de obște.

Art. 132. - (1) Conducătorul suprem al oricărei mănăstiri este chiriarhul, iar în lipsa lui stă la fața locului starețul, care este conducătorul direct al întregii mănăstiri.

(2) Starețul este ajutat la conducerea mănăstirii de Soborul mănăstiresc, Consiliul duhovnicesc și Consiliul economic.

Art. 133. - Starețul sau stareța ori împuterniciții lor legali reprezintă cu aprobarea episcopului mănăstirea înaintea instanțelor judecătorești, a tuturor autorităților administrative și față de terți.

Art. 134. - Gradele monahale sunt: monah, ierodiacon, arhidiacon, ieromonah și arhimandrit. Gradele superioare se dau de chiriarh, pe baza unei recomandări a Consiliului duhovnicesc, numai celor cu merite deosebite și cu pregătire.

Art. 135. - (1) În temeiul Canonului 6 al Soborului ecumenic II, monahii trebuie să ducă o viață chinovială, respectiv de obște.

(2) Toate persoanele oficiale alese de frăția mănăstirii se confirmă de episcop.

Art. 136. - După binecuvântarea episcopului eparhial și cu acordul frăției mănăstirești, parohia cea mai apropiată de mănăstire poate alege la adunările sale generale, din sânul membrilor săi, un comitet mănăstiresc pentru a se îngriji de averea și înflorirea materială a mănăstirii. Acest comitet nu are dreptul să se amestece în viața duhovnicească internă a mănăstirii, în orânduielile regulamentare și în slujbele bisericești, căci din punct de vedere canonic mănăstirile sunt în deplina subordine a episcopului eparhial.

Art. 137. - Mănăstirile sunt întreținute din averile lor funciare, dacă posedă astfel de averi, și din donații benevole.

Art. 138. - Mănăstirile au personalitate juridică și se administrează pe baza unor regulamente mănăstirești.

Art. 139. - Dispozițiile cuprinse în prezentul statut cu privire la mănăstirile de călugări (monahi) se

aplică prin asemănare și mănăstirilor de călugărițe (monahii).

SECȚIUNEA a 3-a Episcopul și arhiepiscopul

Art. 140. - Eparhiile sunt unități teritoriale bisericești aflate sub conducerea unui episcop, constituite dintr-un număr de parohii și din mănăstirile aflate pe acel teritoriu.

Art. 141. - Eparhiile au ca organ de conducere harismatică, catehetică și jurisdicțională un episcop sau arhiepiscop, ca organ deliberativ Adunarea eparhială, ca organ executiv Consiliul eparhial, iar ca organ judecătoresc Comisia de judecată eparhială.

Art. 142. - Episcopul și arhiepiscopul se bucură de toate drepturile prevăzute de Sfintele Canoane, de prezentul statut și de regulamentele bisericești.

Art. 143. - Drepturile și îndatoririle episcopului sau arhiepiscopului sunt:

- a) conduce eparhia în limitele prescrise de canoanele și normele în vigoare;
- b) se îngrijește de bunul mers al vieții bisericești din eparhie și de funcționarea normală a organelor ei;
- c) convoacă și prezidează organele deliberative ale eparhiei și se îngrijește de ducerea la îndeplinire a hotărârilor acestora;
- d) reprezintă eparhia în justiție, în fața autorităților și față de terți, personal sau prin delegați legal împuterniciți;
- e) hirotonește clerici și conferă distincții bisericești;
- f) numește personalul bisericesc sau îl confirmă, în caz de alegere, cu respectarea normelor în vigoare;
- g) aprobă sau respinge motivat sentințele pronunțate de Comisia juridică eparhială;
- h) face cât mai des vizite canonice în eparhia sa pentru a controla mersul treburilor bisericești, a mângâia și a lumina direct pe credincioși, raportând despre cele constatate Soborului Mare și Adunării eparhiale;
- i) acordă dispense bisericești de căsătorie și desface căsătoria bisericească, după ce s-a pronunțat divorțul de către judecătoria civilă;
- j) în cazuri de vinovăție gravă și vădită poate suspenda din funcție personalul bisericesc de orice fel din eparhia sa chiar înainte de începerea cercetărilor, care vor fi făcute în termen de 30 de zile de la data suspendării;
- k) episcopul este dator să stea neîntrerupt în eparhie, în afară de cazul în care ia parte la ședințele Soborului Mare sau la alte întruniri oficiale ori cu încuviințarea primită de la Mitropolit.
- l) episcopul se află sub jurisdicția și în subordinea Soborului Mare, care, după împrejurări, poate să îi aplice, pentru delikte în serviciu și evlavie, diferite pedepse bisericești, pedepse ce pot merge până la interzicerea oficierii de servicii divine, conform Sfintelor Canoane.

SECȚIUNEA a 4-a Administrația eparhială

Art. 144. - În executarea atribuțiilor sale, arhiepiscopul sau episcopul este ajutat de:

- a) episcopii - vicari la arhiepiscopie și arhieriei-vicari la episcopie;
- b) vicarul administrativ eparhial sau economul eparhial;
- c) Cancelaria eparhială;

Art. 145. - (1) Episcopii-vicari și arhieriei-vicari se aleg de către Soborul Mare, la propunerea C.P., în înțelegere cu chiriarul eparhiei respective.

(2) Episcopii-vicari și arhieriei-vicari vor purta, cu aprobarea Soborului Mare, titlaturi legate de eparhiile respective.

(3) Intrarea lor în funcție se face în urma alegerii și a hirotonirii în treapta de arhieriu și se comunică autorității de stat în drept.

(4) Episcopii-vicari și arhieriei-vicari sunt membri de drept ai organelor deliberative și executive eparhiale și au atribuții ce le sunt atribuite de către chiriarii locului, cu aprobarea Soborului Mare.

Art. 146. - (1) Vicarul administrativ (economul) se numește în funcție de către chiriarii dintre preoții sau arhimandriții cu experiență administrativă.

(2) El are atribuții ce îi sunt delegate prin decizie de către chiriarh.

Art. 147. - Cancelaria eparhială execută toate lucrările administrative ale organelor deliberative și executive eparhiale. Este condusă de vicarul eparhial.

Art. 148. - Cancelaria eparhială are următoarele servicii:

- a) Secretariatul, Personalul, Registratura și Arhiva;
- b) Contabilitatea, Casieria și Corpul de inspecție și control;
- c) Serviciul tehnic.

SECȚIUNEA a 5-a Adunarea eparhială

Art. 149. - (1) Adunarea eparhială este organul deliberativ al eparhiei.

(2) Adunarea eparhială este condusă de chiriarhul eparhiei și se compune din clerici, monahi și mireni, care trăiesc pe teritoriul eparhiei și reprezintă unitățile canonice ce intră în componența eparhiei.

Art. 150. - Adunarea eparhială se convoacă de către chiriarh ori de câte ori este nevoie, dar cel puțin o dată pe an, și la cererea Consiliului eparhial.

Art. 151. - Adunarea eparhială are următoarele atribuții:

- a) alege membrii Consiliului eparhial și ai Comisiei juridice eparhiale;
- b) veghează la bunul mers al vieții bisericești al eparhiei;
- c) emite reguli, regulamente și recomandări, în concordanță cu pravilele soboarelor și ordinelor organelor centrale bisericești, privind bunul mers al vieții bisericești în eparhie;
- d) primește dărilor de seamă ale tuturor organelor de control și conducere aflate în subordinea eparhiei și ia hotărârile ce se impun;
- e) înființează și finanțează organele și organizațiile create în vederea unei bune desfășurări a vieții bisericești din eparhie.

Art. 152. - Președintele Adunării eparhiale este chiriarhul. Adunarea eparhială alege un vicepreședinte și un secretar. Vicepreședintele poate să conducă lucrările adunării la cererea și recomandarea președintelui. Secretarul are datoria de a redacta procesele-verbale ale adunării.

Art. 153. - Adunarea se consideră legal constituită când este întrunită majoritatea simplă a membrilor. Hotărârile se adoptă cu votul majorității celor prezenți. În caz de egalitate de voturi prevalează votul președintelui.

Art. 154. - Procesele-verbale se semnează de toți membrii participanți la ședință.

SECȚIUNEA a 6-a Consiliul eparhial

Art. 155. - (1) Consiliul eparhial este organul executiv de conducere al eparhiei și este prezidat de chiriarh.

(2) Consiliul eparhial se constituie, cu binecuvântarea chiriarhului, din cel puțin 4 membri, aleși pe o perioadă de 2 ani de către Adunarea eparhială.

Art. 156. - Consiliul eparhial are următoarele atribuții:

- a) pune în aplicare hotărârile Adunării eparhiale;
- b) pregătește întrunirea Adunării eparhiale, redactând și ordinea de zi;
- c) prezintă Adunării eparhiale rapoartele anuale asupra activității sale;
- d) dezbate problemele legate de constituirea de noi parohii, mănăstiri, unități de producție și alte organe și organizații necesare eparhiei;
- e) se preocupă de găsirea mijloacelor materiale necesare eparhiei;
- f) stabilește granițele parohiilor;
- g) supraveghează activitatea comitetelor parohiale;
- h) rezolvă toate problemele trimise de către chiriarh în consiliu, pentru a le rezolva sau pentru a face recomandări în legătură cu modalitățile de rezolvare;
- i) în limita competenței sale, rezolvă problemele legate de dreptul de proprietate, folosință și gestionarea averii parohiilor, mănăstirilor și a altor unități canonice ale eparhiei.

SECȚIUNEA a 7-a

Comisia juridică eparhială

Art. 157. - (1) Comisia juridică eparhială (C.J.E.) este instanța de judecată a eparhiei. C.J.E. funcționează în cadrul episcopiei.

(2) C.J.E. se compune din 3 membri permanenți și 2 membri supleanți.

(3) Președinte este ales de către episcop din rândul membrilor permanenți, pentru toată perioada mandatului C.J.M.

(4) C.J.E. se întrunește în ședințe ordinare o dată la o lună și numai dacă sunt cauze ce așteaptă să fie judecate.

(5) Membrii C.J.E. sunt aleși de Adunarea eparhială pe o perioadă de 2 ani, din rândul clericilor cu experiență și studii de drept canonic din cadrul eparhiei.

(6) Nu pot fi membri ai C.J.E.:

a) persoanele care au suferit condamnări ale instanțelor bisericești și civile, iar hotărârile au rămas definitive;

b) persoanele care îndeplinesc și alte funcții administrative bisericești.

(7) Membrul C.J.E. care suferă o condamnare judecătorească, bisericească sau civilă definitivă își pierde dreptul de a mai rămâne membru C.J.E.;

(8) Membrul C.J.E. care are legături directe sau indirecte cu cauza judecată este exclus de la judecarea cauzei.

Art. 158. - (1) În competența C.J.E. intră aplanarea și, eventual, judecarea neînțelegerilor ivite între personalul bisericesc aparținând eparhiei;

(2) Hotărârile C.J.E. se supun aprobării episcopului. În cazul în care episcopul nu este de acord cu hotărârea luată, cazul este trimis la instanța superioară C.J.E.

(3) Hotărârile C.J.E. rămase definitive sunt valabile și se aplică în toate parohiile.

(4) Deliberările C.J.E. se pronunță cu ușile închise.

(5) Membrii C.J.E. sunt retribuiți conform normelor stabilite de către Adunarea eparhială.

(6) Membrii supleanți se bucură de toate drepturile membrilor titulari pentru timpul în care suplinesc în C.J.E.

(7) Pentru toți membri C.J.E. care nu locuiesc în reședință se vor acorda cheltuieli de transport, când vor fi chemați să judece.

(8) Cheltuielile de funcționare a C.J.E. se susțin din bugetul eparhial și/sau de către un fond special, creat și aprobat de către Adunarea eparhială din taxe de judecată.

(9) În caz de nemulțumire a unei părți se poate depune recurs împotriva hotărârii C.J.E. la instanța superioară, care este C.J.M. Cererea de recurs se depune cu cel puțin 15 zile înainte de începerea ședinței C.J.M. Cererea se depune la Secretariatul mitropoliei.

CAPITOLUL V

Averea bisericii

Art. 159. - Totalitatea bunurilor aparținând Mitropoliei, arhiepiscopiilor, episcopilor, parohiilor și mănăstirilor constituie averea bisericească.

Art. 160. - (1) Din punctul de vedere al destinației sale, averea bisericească cuprinde bunuri sacre și bunuri comune.

(2) Bunurile sacre sunt cele destinate prin sfințire sau binecuvântare cultului divin. Ele nu pot fi înstrăinate și nici urmărite.

(3) Bunurile comune sunt cele destinate întreținerii bisericilor, slujitorilor ei, operelor culturale și de caritate și îndeplinirii celorlalte scopuri ale Bisericii.

Art. 161. -

(1) Averea fundațiilor și asociațiilor care au personalitate juridică este proprietatea acestora și se administrează de Biserică în limita și în condițiile actelor constitutive și conform dispozițiilor prezentului statut.

(2) Donațiile cu destinație fac parte din averea bisericească și se administrează ca atare.

Art. 162. - Dobândirea, înstrăinarea, grevarea și administrarea averii bisericești, precum și controlul ierarhic și verificarea gestionară se vor face după normele ce se vor stabili printr-un regulament

special, întocmit de Soborul Mare.

CAPITOLUL VI Cimitirele parohiale

Art. 163. - Fiecare parohie are dreptul la un cimitir pentru îngroparea morților, care este proprietatea parohiei. Cimitirele sunt bunuri sacre și urmează regimul juridic al acestor bunuri: sunt inalienabile și imprescriptibile și nu pot fi schimbate, grevate, înstrăinate sau sechestrate.

Art. 164. - Cimitirul se administrează de organele parohiale.

Art. 165. - Cimitirul se supraveghează de către paroh și Consiliul parohial, care este dator a se îngriji de întreținerea lui și de păstrarea lui în bună ordine.

Art. 166. - Locurile de morminte se dau gratuit, după hotărârea Consiliului parohial și potrivit legii ce ar reglementa aceasta.

Art. 167. - Cimitirele noi se înființează în înțelegere cu autoritățile sanitare și administrative.

CAPITOLUL VII Despre cheltuieli și ajutorul statului

Art. 168. - (1) Cheltuielile pentru întreținerea patrimoniului bisericesc vor fi acoperite din contribuții consimțite de credincioși și din venituri proprii ale bisericii.

(2) Salariile slujitorilor și ale funcționarilor bisericești și ai așezămintelor B.O.R.R.V., precum și cheltuielile pentru centrele eparhiale și cel mitropolitan sunt plătite de către stat, în conformitate cu legislația și bugetul său anual.

Art. 169. - Salarizarea personalului B.O.R.R.V. se face conform normelor în vigoare pentru funcționarii publici.

Art. 170. - Numirile în diferite funcții bisericești vor fi comunicate autorității competente a Statului pentru contribuție la salarizare.

Art. 171. - Terenurile agricole parohiale, precum sesii, donații și altele asemenea, și terenurile agricole, precum cele arabile, pășune, izlaz, livadă, ce aparțin eparhiilor, schiturilor și mănăstirilor vor fi folosite de proprietari și uzufructuari, conform dispozițiilor stabilite de forurile bisericești competente.

CAPITOLUL VIII Dreptul de succesiune al ierarhilor și monahilor

Art. 172. - (1) Avera episcopilor nu poate fi moștenită de rudele sau apropiații lor.

(2) După decesul lor, mutarea sau plecarea lor din eparhie, întreaga avere ce se afla în posesiunea lor rămâne proprietatea eparhiei, spre a fi folosită de succesorii lor.

Art. 173. - Avera monahilor și monahiilor, adusă de aceștia în mănăstiri, precum și cea dobândită în orice mod în timpul monahatului rămâne întreagă mănăstirii de care țin.

Art. 174. - Ierarhii pensionați, retrași sau demisionați sunt obligați a locui în mănăstirea de la care au metania sau în aceea care li se va destina de Soborul Mare, iar după moarte averea lor e supusă dispozițiilor din art. 175 și 176 din prezentul statut.

Art. 175. - În cadrul B.O.R.R.V., Mitropolia este persoană juridică, celelalte unități administrative, cum sunt eparhiile, parohiile și mănăstirile, pot fi persoane juridice dacă au o organizare proprie aprobată de Soborul Mare, întrunesc toate condițiile legii și se subordonează Mitropoliei B.O.R.R.V. din România, atât canonic, cât și potrivit dispozițiilor prezentului statut.

CAPITOLUL IX Dispoziții finale

Art. 176. - Modificarea și completarea prezentului statut se pot face de către Soborul Mare al B.O.R.R.V. și se comunică Ministerului Culturii și Cultelor, conform dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 177. - Orice dispoziție contrară prezentului statut se abrogă.